

* (פולער זאלל ענדליך דאך נעהען) וואס "פעשטי נאפלו" מעלדעט, האט יוסט-מיניסטער פולער ביים מיניסטער-פראזידענט מען אום פערליהונג דער שטעללע אלס פראזידענט דעם אָבערסטען געריכטס-האָפּעס אונגענומט. דער מאַן שיינט נומערדער געלעבט איינצוהעלן דאס דער נור צו לאנגע יוסטיץ-מיניסטער וואר. דורך דיא גע- שריכטע פאן מיס-עסלאר האט ער זיך איינע זעהר טרויעריגע בעריהמשהייט ערוואַרבען. וואס וועגט בע- לעבט דיעזער מאַן אויך אין פּלערהערטען קרייזען אומ. געהט אים פּאָלענדישער טהאמאזבע הערפּאָר. וועגן דער פראזידענט דער אונגאַרישען קאָאָרדעמע שטריבט, זא ווירד אין דער רעגעל דער וויצע-פּראָ- זידענט צום ערסטען פראזידענטען ערנאנט. זא ווירד צום ביישפּיעל באַראַן אַטוואַש פראזידענט. גראַף לאַגאַיאַ ראַגענט וויצע-פראזידענט. אלס אַטוואַש שטאַרב, ערהעלט לאַגאַיאַ דאס ווירדע דעם פּראָ- זידענטען, וועהרענד מיניסטער פּילער וויצע-פּראָ- זידענט ווארדע. דא נון אויך לאַגאַיאַ שטאַרב, דא זאָלמע וואָהל דיא פראזידענטען. ווירדע העררן פּו- לער צופאַללען. דאָך דיא מיטגליעדער דער אונגאַ- רישען קאָאָרדעמע וואָללען הערפּאָן ניכטס וויסען. וואהרשיינליך ווירד אַיגוסט טרעפּאַרט צום פּראָ- זידענטען געוואָהלט. נאכדעם פּילער אויך אין דער קאָאָרדעמע קיינע אנהאַנגער האט!

* (דער פאסט אלס בעשימ- צער דער יודען) אים טורן ווירד זאָעבען געמלדעט: פאסט איינע העררן נאמענס קארעדא ניאודעם פאסט ערשיינע דיעזער טאע אין ווערקען אין איטאליענישער שפאכע אינטער דעם טיטעל: "Pro Judaeis" (פיר דיא יודען). אין וועל- בעם דיא יודען דארף אויפמערקזאם געמאכט ווער- דען, דאס דער פאסט איהר ווירקליכער בעשימער געגען דען אנטוועקערטען ווירדען זאָל- צוועק מיט דיעזען ווערקען ערהייבט ווערען זאָל, אים וואָהל שויער צו אראסחען. געוויס איז זא- פיעל, דאס וואָהרענד דעם מיטטעל-אלטערס דיא פאסטע גאר הייפּי דיא יודען געגען פּעריגועוואל- טיגענדיגע אונד פּערפּאָלונגען אין שוויג נאחגען, וועגן דיעזער שוויג דען ארמען יודען אויך נון געגען קליינענדיגע מינען געוואָהרט ווארדע. היינט בע- דרפּען דיא יודען אים פּרייהייטליכען איטאליען דעם "טהייערען" פּאַסטליכען שוועצע ניכט מעהר. היער אין אונגאַרן ונד עס דיא קעכטע דעם פאסטעם, דיא קאטהאלישען גיסטליכען קאמלווישי אונד זימאנדל וועלכע זיך אונד דיא קאטהאלישע רעליגיאן דורך דען וויטהענדעסען אנט-סעמיטיסמוס בעווערען!

* (איינראבינער צו לייענען טיפּ פרייסען) מיט- דער ראבינער צו לייענען טיפּ פרייסען) מיט-

טע דיעזער טאנע צום אינאָהינג-פּרייוויללענען מי- ליטאַר-דענסטע איינריקען. עס איז דיעס געוויס אין טרויערעם צויען פיר דיא שטעללונג דער יודען אין פרייסען!

* (אויפגעפונדענע יודישע לייכע ע.) אים טאַראַק-סענט-מיקלוויש ווירד פאם 8-טען דיעזעס בעריכטעט: געסטערן ווארדע היער אים גראבע דעם קאטאלישען פּרייערהאָפּעס דיא לייכע איינעם יודען אים אלטער פאן 40 ביז 45 יאה- רען אויפגעפונדען. לויט אויסזאגע דער אַרצטע ער- פּאָלמע דער טאָר דורך איינען הערצישלאג. דא ביא דער לייכע קיינע פאפיערע פּאַרנעפונדען ווארדען. האט מאן קיינע אהנונג, ווער דיא פּערוואן ווארד! - (אללערדיגעס האָטעט מאן דיא לייכע פּאַרנעפונדען לאסען זאָללען!)

* (אונפאלל דער קאזיערין איישעניע) דיא וויטוע נאפּאָלעאָנס III. בע- גאב זיך אום 4-טען דיעזעס נאך ציסלעוורסט, אים זיך גרופט, אין וועלכעם איהר געמאכט אונד איהר זאָהן געבנאנאדער וווען, צו בעוועקן, אלס דיא יעדאך אים דעם וואגען שטימע, דא שטריצעט זיא צו באַדען אונד צאן זיך איינע שווערע פּערלעטצונג איהרעם לינקען פוסעס צו.

* (לערנעט - דייטש) דיעזען רוף ערליעס דיעזער טאנע אונטערריכטס-מיניסטער טרעפּאַרט אין איינעם זאָלסען אין דיא אָבער- שולבעהאָדען. עס האט זיך נאָמליך העריסונג- שטעללע דאס שטודענטען אים אונגאַרן אין דער אין ווען בעשטעהענדען זאָגענאנטען "אַרענטאלי- שען קאָאָרדעמע" אונד אין מילטאַ-בילדונגס-אנ- שטאלטען קיינע אויפנאחע פּינדען קאָנגען, ווייל זיא צו וועגן דייטש געלערנט האבען! אין פּאָלע דיעזעס אויפשטאנדעם שפּאַרט נון הערר טרעפּאַרט דען אָבערשולבעהאָדען אין אויף דען דייטשען שפּראַך-אונטערריכט מעהר געוויכט צו לענען, דא ענדליך דאס דייטשע צום פּאַרמקאָמען אין דער וועלט אָדער צו ערלאנגען איינעם האָדערען אמ- טעס אונטערבעהרליך אומ! וואס דיא צייטען אונד דיא אנטוואַנגען זיך דאך אונד! פאן 10 יאהרען האָטעט יעדער אין אונגאַרן דער זיינע שטימע צו ניכטען דער דייטשען שפּראַכע ערהעבען וואָללעט אלס אונגאַרן-פּינדע געקאָמען! היינט טרייבט דער אונטערריכטס-מיניסטער ועלכט פיר דיא גרינדלי- בע ערלערנע דער דייטשער שפּראַכע אין אָהנע העפּער צו שטייגנעם צו ווערדען!

* (איינען געריכטסרטה-איינס צו רטה-איינס) דיא קאָנגיליכע קוריע פּערהאנ- דעלטע דיעזען זאמסטאג איינען שטראַפּ-פּאַלל גע- גען יאָדע קראַניץ, ריכטער אים קאָנגיליכען

געריכטס-האָפּע אין שטיינאמאנער. אין דיעזער זיי- נער איינשטאטט בעהאָב נעמליך קראַניץ פאן דען פּאַרטייען נאך דער דאָרט איבליכען פּראַק- ציעס דיא דעפּאָזיט- אונד אנדערע אמטס-געלדער, דיא ער דאן צו זיינען אייגענען צוועקען פּערווענ- דעטע. אורשפּרינגליך ווארדע געגען איהן דיא דיס- ציפּלינאַר-אונטערזוכונג איינגעלייטעט, באלד יעדאך ווארדען דיא אקטען דעם שפּראַך-געריכטע צו אמטס-האַנדלונג אבערטרעטען. איינען ערשיינט בעשולדיגט, אין פּינע פּאַללען פּעראומטרייאונגען אין דער געזאמטמאָדע פאן 8000 גולדען פּעראויט צו האבען. - אים לויפּע דער אונטערזוכונג ערשטאט- טעטע דער עהמאליגע וויצע-געשפּאן דעם איינע- בורגער פּאַרטייעס, איינאך עס ל געגען קראַ- ניץ דיא אנטוועקער, דערזעלבע האבע אויף זיינען נאכען דרייא וועכעל אים געזאמטע-בעטראגע פאן 1200 גולדען געפּאַלשט. - פּערינער ווירד איהם צו לאסט געלענט, דאס ער אונטער איינע אָבליגאַציען דען נאמען זיינעם ברודערס זעטצעט אונד אויף גרונד דיעזער אָבליגאַציען דען בעטראג פאן 1000 גולדען בעהאָב. - דער קאָנגיליכע געריכטס-האָפּ פאן שטיינאמאנער פּעראומטרייאליטע קראַניץ וועגען דער פּערינעקען דער אמטס-פּעראומטרייא- אונג אונד דער אורקונדען-פּאַלשונג צו 5 יאהרען צוכט-הויז אונד צו 5 יאהרען אמטס-פּערינעקען. - דיא קאָנגיליכע טאפּעל בעשטימט טע דיעזעס אורטהייל מיט אייגענען אַנדערונגען. - דיא קוריע בעשטאַטיגט היינט דאס אורטהייל גלייב- פּאַלל מיט דעם בעמערקען, דאס אין דיא 5 יאהרע צוכט-הויז פאן דער אונטערזוכונגס-האָפּט און 14 טאנע איינגעריכטען געווערען זאָללען. אַלואַ אומ אין ריכטער אין אַללען דרייא אינשטאנצען צו 6 יאהרען צוכט-הויזע פּעראומטרייאליטע וואָרדען! געוויס איינע האָכסט טרויעריגע ערשיינונג, וועגן אויך אין ריב- טער זאָעטען זינקען קאָנן, דאס דיא געמינסטען פּערינעקען צו פּערינעקען!

* (דיא באַלערא אין פּאַריז) דיא באַלערא מאכט ווירקליך רעכט וואהנזינגע שפּערינגע. זיא וואס אין זי-פּאַנאָרדיא אויפגעטויכט, אום דאָנאן יאהרען פּערינעקען איינען אין איטאליען צו האלטען, יעצט אומ אין אויך אויף איטאליענישעם געביטעט ערלאשען אונד טרייבט גיט מעהר אין פּאַריז אויף, ביז יעצטען האט דיעזעלבע יעדאך נור וועגיגע אָפּפּער געפּאַדערט אונד צוואר נור אונטער דען אַרמטען שויכטען דער בעפּאַל- קערונג, דיא קיינע נאָהרונג אונד קיין אָבאָדא האבען. מאן האָפּט דאס דיעזען אין דער פּאַנאָרדיא וועגן הייפּטשטאדט, וואס דיא צוועקמאַסיגסטען מאסערענען געגען דאס אומזוכנדיגע דער קראַנקהייט געטראַפּ- פּען ווארדען, באלד גאַנצליך אונטערדריקט זיין פּעריס! - נאך איהם קאם דער נאָסע לעהרער מאָזעס דער קיהנע בעפּייער זיינע פּאַלקעס אים דעם איינענען טראַנגענאַכע דער ענישטער. פּאַן אונזערס לעהרער מאָזעס זעס נון, דער אויס איבער מאסעס געוירקטער קלאווען דאס נאָסע, ווארדענדיגערסטע פּאַלק אללע צייטען גע- בילדעט, פאן דיעזעס מאנע ערהעלעטען וויר דיא ריינע לעהרע אונזערעס נאָסעס. גלויבענס! - אבער ערשיקען זיא דאך ניכט פּאַר דעם, וואס אויך איהנען ווייטער זאנען ווערדע זיא קאָנגען דיא בייא איהרעם אַלשען גלויבען בליי- בען. וועגן זיא זיך אין אונד מיט דעמועלבען גליקליך פּו- לען. - דאך דאס מאן קיין הערויסגעפּאַרדערט, מינע אנויכט איבער, געברייכע" צו אייסערן, דיא אים ווענטהומע נאר קיינע בעריינדונג האבען, זא ערלייבען זיא מיר אויך, מינע פּערוואַליכען איבערזיינגען בעטרעפּעס דער רעליגיאן צום אויסרוקען און ריינען! אויך פיר מינע פּערוואַן זיך נעמליך איבערצייגט, דאס אונזער נאָסער לעהרער מאָזעס נור דיא 10, געבאָטען געבראכט האט, דיא אללע דיא ערלעסטען לעהרען דער הומאניטאַט אונד מענטשען-לייכע, דיא הייליגסטע גרונזאטע דער מַאָראַל אונד יוסטליקייט בילדען. דיעזע זנד פיר אללע וועלט אונד פיר אללע עוויג. קייט בערענען! אללע קאָנפּעססאָנען, אללע שפּאַסען האבען דיעזע לעהרען אַנערקאַנט, ווייל אָהנע דיעזע וועגן איינע מענשליכע-געוועלשאַטליכע אָרדנונג איבערהויפט ניכט דענקבאַר אומ! אַלליין אללעס איבעריגע, וואס ער נאך זאָנסט דעם פּאַן איהם געלייטעטען פּאַלקע אונטערפּאַל, וואר נור פיר יענע צייט אונד פיר יענעם וויליכע לאנד בע- רעכנעס, וועלכעס ער אַלס נאמען נאָסעס פיר דאס פּאַלק אוואַרעל אין בעייטישן צו עהמען וועטען. (פּאַרטי פּאַלנס)

סען פּאַלשטאַטעס! זיא קענגען עבען ניכט דען ניכט אינ- זעריעס ווענטהומס! פּרייליך אויך, פיר מינע פּערוואַן, ביל- ליגע דיעזען ניכט ניכט! זעהען זיא דאך! דיא יודען האפטען זיך עס זוכט, גענוצעט איבער גענוצעט אונז- היפּען! דאס קומט דאחער, ווייל זיא אייבער געוויקט, גע- קעכטעט ווארען! זיא האפטען זיך אין דען דרוק זאָ היינט געלעכט, דאס זיא אויך אים דער נאָסעס-רעליגיאן, וועלכע דיא בעשטימונג האט דיא מינשען צו בעקליקען, איינע ארט "פּייניגונגס-אויטשטאַלע" מאכטען. דיא נאָסעס-רעליגיאן ארט איינע ערהעבענדיגע ערהייטענדיגע פּאַרטייען! אַלליין דיא יודען האבען אים דערוועלבען אים פּערינעקען איינע מעהרזויענדיג-יאָהריגען געוויקטע אונד קעכטונג איינע שפּערינע צוכט-מיניסטערן, איינע ערזיצאָוע טראַנגען גע- מאכט, דיא אונס יעדען לעכענסגענוס אונטערזאגט אונד יעדע פּרייע בעוועגונג ערבייטעט! דער שקלאווע קאָנ- ניכט לעבען, אָהנע צו פּרייסען! אויך דעם שקלאווע בע- האנדעלשטען יודען אויס דער רעליגיאן נור דאן שפּיער אונד הייליג, וועגן זיא איהם אונט אונד פּורכט איינפּאַלסט. דורך דיא פּערינעקען אונד אונטערזאגט אונד ריע פּייניע האבען וויר אונס דאָרן געוואָהנט, אויך דאָרט פּעסעלען אונד קערקע צו ערבייליקען, אונד איינענליך נור לייכע אונד פּרייהייט ערשריען! נון ווער דיא דיעזעס וועגן דיא נאָסעס-רעליגיאן אויפּפּאַסט! אים מינעס דאָפּיראַהל- טענס איין עכט-גלייכער יודע! זעהען זיא! אונזער נאָסער ערז-פּאַסער אַבראַהאַם האטטע דען קיהנען מוטה, דיא נאָסען זיינע פּאַסערס רטה צו ערשטרימען! אַבראַ- האם פּערינעקעט אַלואַ צוערשט דיא ריינע אידעע איינער גייסטישן אונד אונטערזאגט דעם נאָסען וועלשען-שאַט-

נוס! נוס! (ערווערעט דער יונג פּעראַך לאכער) אויך גלויבט עס איהנען יא, דאס זיא ניע אים ערשטען שבויער. אכער פלייש-שפייזען גענאָסען האבען, אַלליין דאמיט האבען זיא מיר אַל נאָך ניכט בעאנטווערעט! זיער דיעזע דען איינשטליך פּערינעקען האבען!

דארויס קיטטערע אויך מיך ניכט (זאנטע רחל לאכער), זיער עשוואס ערלויבט אָדער פּערינעקען! דאס איז יא פיר מיך, אלס אנוויסענדיגעס מאַרדען, פּאַלל- קאָמען גלייכטיליג, אויך מאכט עס אייבער נור זאָ, וואס עס אללע לייטע אין דען וועגנאָסעט מאכען. דיעזע גע- ניכטען לייטע זאכט אללע פּאַלע פּאַשע; וואס זאָללע אויך מיר אַלואַ ערלויבען, פלייש-שפייזען צו געניסען?"

"אונד דענקען זיא ניע אין דיא אַרזאכע איר- נענד איינעם ברוינעס?" - האטעט יעצטע פּעראַך

"אויך קאָנן עבען ניכט זאנען (ערווערעט רחל ערראַפּאָלען) דאס אויך הערייכע, גלייך איינעם דומטען טהייערע עבען נאכ ניכט נאכערדאכט האטטע, דאָך עס שיינט מיר, עס זיא דאס איינע ארט פּאַסט. טאן, דיא יודען בעהאנדעלן פּערינעקען דיעזען איינען פּאַסט. טאן, וואס דיא ניכט-ווערן איהרע זאמטליכען פּאַסט. טאנע, זיא ענטהאלטען זיך נעמליך בלאָס דעם פליישגענוסעס, וועה- רענד זיא פּאַשע, מיך אונד באקוועקן זיך רעכט נוס טע- קען לאסען!"

דא האבען זיא זיך זעהר געאירט (זאנטע פּעראַך לאכער), זאָ ווייט האבען עס דיא יודען מיט איינעם איה- רע פּאַסט. טאנע נאך ניכט געבראכט! אויך אין היינטיגע פּאַסטען דאס, וועגן מאן דען מאנען גלייך איינעם מאנאזיע מיט פּאַשען, באקוועקן אונד דען פּערינעקען לעקעריכט.

סען פּאַלשטאַטעס! זיא קענגען עבען ניכט דען ניכט אינ- זעריעס ווענטהומס! פּרייליך אויך, פיר מינע פּערוואַן, ביל- ליגע דיעזען ניכט ניכט! זעהען זיא דאך! דיא יודען האפטען זיך עס זוכט, גענוצעט איבער גענוצעט אונז- היפּען! דאס קומט דאחער, ווייל זיא אייבער געוויקט, גע- קעכטעט ווארען! זיא האפטען זיך אין דען דרוק זאָ היינט געלעכט, דאס זיא אויך אים דער נאָסעס-רעליגיאן, וועלכע דיא בעשטימונג האט דיא מינשען צו בעקליקען, איינע ארט "פּייניגונגס-אויטשטאַלע" מאכטען. דיא נאָסעס-רעליגיאן ארט איינע ערהעבענדיגע ערהייטענדיגע פּאַרטייען! אַלליין דיא יודען האבען אים דערוועלבען אים פּערינעקען איינע מעהרזויענדיג-יאָהריגען געוויקטע אונד קעכטונג איינע שפּערינע צוכט-מיניסטערן, איינע ערזיצאָוע טראַנגען גע- מאכט, דיא אונס יעדען לעכענסגענוס אונטערזאגט אונד יעדע פּרייע בעוועגונג ערבייטעט! דער שקלאווע קאָנ- ניכט לעבען, אָהנע צו פּרייסען! אויך דעם שקלאווע בע- האנדעלשטען יודען אויס דער רעליגיאן נור דאן שפּיער אונד הייליג, וועגן זיא איהם אונט אונד פּורכט איינפּאַלסט. דורך דיא פּערינעקען אונד אונטערזאגט אונד ריע פּייניע האבען וויר אונס דאָרן געוואָהנט, אויך דאָרט פּעסעלען אונד קערקע צו ערבייליקען, אונד איינענליך נור לייכע אונד פּרייהייט ערשריען! נון ווער דיא דיעזעס וועגן דיא נאָסעס-רעליגיאן אויפּפּאַסט! אים מינעס דאָפּיראַהל- טענס איין עכט-גלייכער יודע! זעהען זיא! אונזער נאָסער ערז-פּאַסער אַבראַהאַם האטטע דען קיהנען מוטה, דיא נאָסען זיינע פּאַסערס רטה צו ערשטרימען! אַבראַ- האם פּערינעקעט אַלואַ צוערשט דיא ריינע אידעע איינער גייסטישן אונד אונטערזאגט דעם נאָסען וועלשען-שאַט-

פֿערשיערענע נײַאוינקױמען.

*) (ג ר א פ ק א ל נ א ק י) אױז זאמטאנ אבערס נאך ווען געױזט, אױס דען קאניג קארל פאן רומאניע, דער זאמטאנ (געסטער) דארט איינ- מראף, צו עמפאנגען, דיא פלאנא-רעזאנען דער דעלעגאציאנען, וועלכע היינט בענינגען זאללטען, ווערען דאהער ערסט מארגען (דיענסטאג) איהרען אנפאנג נעהמען קאננען, דאמיט גראף קאלנאקי אן דענוועלבען טהיילנעמען קאננען. — דיא פֿערשיערע- נען אױסשיסען דער דעלעגאציאנען האבען איהרע ארבייטען בעדייטע פאללענדעט. דיא דעלעגאציא- נען זעלבסט ווערען אים, 15, לאנגסטענס אבער אים 17, דאָרען, 18, געשלאסען ווערען.

*) (ס י ר מ א ז ע ס מ א נ ט ע פ י א ר ע.) דיא, אױראעליטישע וואָבען-שױפֿט" בערייטעט: הערן גאָרדאָן רעדאקטער דעס, "המנד" אין לױק, ערהעלטט ביאא מאַנטעפֿאַרע, דעם ער און אלבוים זייטענס מעהרערע פּאָליטישען געמינדען איבער- בראכטע איהאל אױרענין. דאָך דער שוואכע גרױז אױז העיביא אָהנטאכטיג געוואָרען, אױרעניס דיערט דינען שױבען שאן זױט איינער צױט אין דעם מאסע, דאס מאַנטעפֿאַרע אס פֿערנאנגענען "זױס הכפּורים" 18 נור שטונדען אפּטען קאָנסע" (ווי ערױבען דיא ערױואַנטע צױטשױפֿט, ביא עט- וואינער בעניטציג אונזערעס בלאטטעס, אױס פֿער- וועכעלונגען צו פֿערטייען, פֿירניליכסט דען פּאָל- לען טעטל: "גױע ייִדישע פּעסטער צױטונג" אנגעבען צו וואָללען) — עס גערייט אונס אַנדעס צור פֿרייען, נאך בען אַפּטעפֿאַרעפֿענען לאַנד- נער דעפּעטען מערדען צו קאננען, דאס אן דעם צושטאנדע דעס פֿערדעסטרייבען גרױעס איינע ווענעטליכע בעסטערונג איינגעטרעטען.

*) (צױר אָב ע ר הױז-ר ע פֿ א ר ס.) פּאן איינעס מיגליכערע דעס פֿאַרשטאנדעס דער אָרטהאָדאָקסען געמינדע צו גראָס אַרדױן רעהאל- טען ווי פּאָליטישע זױלען: גענערהערער הערר רע- דאקטער! זיא האבען דיא נאכרייכט געבראכט, דאס דיא אָרטהאָדאָקסען העררן באַיאן פּאפּער אין פּאַרשאַל געבראכט, דאס ער צור פֿערטרעטונג דער "ידישען קאָנסעסאָן" אױס אָבער-הױזע-עט. נאנט ווערען מאַנט! דינען טעטיגווייזע ווירדנע- וויס אין אללען אָרטהאָדאָקסען קרױזען דעם לאנד- דעם אױן פֿיניליכעס געפֿיהל הערפֿאַרעפֿענען, עס האַנדעלט זיך העיביא היבאיים ניכט אױס איינע זאגענאנגען פֿערזאנגען-פּראַגע זאָנערען אױס אױן פֿרױציפֿ פּאן האכסטער בעדייטונג. זיא אױסען יא וואָרען וועלכע אנטשטעלונגען אונד קאָנסעט דיא "טרענונג" דען אָרטהאָדאָקסען זױען געקאָנסעט! אונד נון וואָל איינע איינע פֿערזאן דיא, "בידען

פֿערענערונגען אַנרייכען קאָנסעט, דער זארג זעלבסט בליעב מיט זױנעס אינהאלטע פּאן דען פּלאַטמען אונבערהערט. (הער אין דער הויפט- שטאט וואר דיא נאכרייכט פֿערברייטעט, דאס אױך דער זארג מיט דער לױכע פֿערבראנגט וואורדע. מאַגליך, דאס מאן פֿעלליכעט אױס לאַכערליכער אױ- טעלעקען דעם פּאָל צו פֿערטוישען זוכט.)

*) (ד א א י א ז ט ק י י נ ג ר א ס ע ר ש ב ה.) "עדיעטרעטעש" טהיילט מעהרערע איינ- צעלהייטען אױס דעם לעבען דעם זאָעבען פֿער- שטאַרבענען גראפֿען לאַניא מיט, דינענס בלאטט ערצאהלט אונטער אַנדערס אױך פּאָליגענדעס: "לאַניא" בעזאס און מאַד (הער-אליא) איינע גראָסען ווינאָרטען, וועהרענד דער ווינ-לענע פֿער- וויילטע ער אללאַהרליך דארט מעהרערע וואָכען איינעס בעזוכטע אױן אין ייִדישע ווינ-האַנדלער אױס גאליציען. דער מאַן, דער אן לאנגעס קאפּטאן איינהערנגט אונד איינען לאנגען באַרט אונד זױנע האַר-לױקען (פּאָרע) האַסטע מאכטע ווירד זאָע אױסערע ערשייננג איינען קאָמישען אינדרוק אױך דען גראפֿען אונד שטימטעטע אױן צור הױטערקױט. נאך קורצעם גרויסע פּראַטע דער ווען: אָב דער גראָף ניכט גענייט וואָרע, איהם זױנען וויין צו פֿער- קופּען? — לאַניא שמוצעלעט אונד באַט דען ווען איינען זעכסעל אָן, אױך וועלכעס דיערער אױך זיך גיערעלעס, דער זעכסעל וואר אבער אן דעמוול- בען טאנע מיט לױס, אַל אונד גרױנער פּאַרבע אונטערטריבען וואָרען, דינעס האַטטע דער ייִדישע ווינ-האַנדלער ניכט געמערקט, דער גאנץ בעהאַנ- לזיך זאס אונד מיט דעם גראפֿען אױן אבזעלע- טעניק קױפּ בעשפּאַך, נאך עטווא צױטער פֿערטעל- שטונדע ערהאַט זיך לאַניא מיט דער קורצען ער- קלאָרונג: "אױך האבע מיך אַנדערס בעזאָנגען; אױך פֿערקױפּע הייער מינען וויין נאָר ניכט!" — יעטצט ערהאַב זיך דער ווען, אױס זױנעס ווענעס צו הערען; אלליין דער איינעלייטע זעכסעל האַטטעט זאָ פּעסט אן זױנעס קאפּטאן, דאס דער ארמע ווען קױנע בעזענענג מאכען קאָנסעט, אָהנע דען זעכסעל הינטער זיך איינהערצושלעפּען, אונטער הייטערעס לאבען בעפֿרייעט דער גראָף דען ווען פּאס זעכסעל, דער נון אן אללער אַלע, פּאַר-שױלדן מיט איינע האַסליכען פּלעקע אס אפּטאן, דיא צױטער פֿער- לױכע, אָהנע דעם גראפֿען דען אבליבען אבשייערס- גרוס צו זאגען! — זא ווייט "עדיעטרעטעש" נון ווען דאס ערױואַנטע בלאטט דעם פֿערשטאַרבע- נען גראפֿען קױנען שאַנערען "שבח" נאכזאגען קאנן זאן אױס דעם פֿיר דען פֿערשטאַרבענען וועניג רהימליך, אױן לאַכער שטרױך פּאסט קױס פֿיר אױס נען אבערטיטהען שטודענען געוויס אבער ניכט פֿיר איינען שטאַטס-מאַן!

*) (ל ע ט צ ט ע פ א ר ט) לאַ- ניא יא, ווי האבען בעייטעס געמערקט, דאס דיא לױכע דעם גראפֿען לאַניא נאך טו ז ש ע ר א בעפֿיהרט וואורדע אױס דארט אין דער פּאַטול- ענ-ריפּט בינגעטעצט צו ווערדען, דינען לעטצטע פּאַהרע וואר יעדאן קױנע גליקלעך, זיך דאס "הייליגען" דער אפּטען גערענעמליך ווען ווא- גאן אן וועלכעס זיך דער זארג בעפּאַהנע, וואָהרענד דער פּאַהרע אױן בראַנע, דיא פּלאַטמען ערנריפּען דיא דראפּעריקע דעם מיט שױארעס טוכע איינע- שלאַנגען וואַנגאס, דיא טהיילווייזע פֿערניכטעט וואורדען, אױך מעהרערע קאָנצע, דיא אױס וואַנגאן זיך בעפּאַהרען וואורדען אין אפּטע דער פּאַטמען, צום גליקע יעדאן וואורדע דאס פֿיער באלד בע- מערקט אונד געראַשט, נאך בעפּאַר עס גראפּערע

פּאָליטישע פּאַרטייען.

דיא עבען דאהער דיא פֿעלארטישען אױסלענגען דער נעכטע נאָסטעס ווירד אונזערע שױבליסטען גענוצען. נעכטע הערירערען הייטען, יעדער דער האַטווייזע ראבבינער אױס דער אלטען צױט דעהט דינען נעכטע עבען פּאן איינער אַנדערען וויסע אן! ... איינע טעפּער פּאַרע אבערפּלאַן דאס אנטלישן דער פּאַטמען לא ה, אַלס זיא אױס דעם מונדע איהרעס זאָהנעס זאָלך אונזידישע, נאָסטעלאַטעלליכע אױסערע- נען פֿערנאָרס, זיא וואָללטע שפּיעקען; זיא וואָללטע פּאן איהרעס זעצעלאַטישפּרינגען, אום דעם אַנדערנינגען זאָהנע איינע מיטטעלליכע טאהונג אונדזידישען צו אפּטען, דאך דיא מיטטעלליכען געפֿיהלע אונד דאס דעליקאטע דעוואַס- וויין טאכטען אונד קאָנסעטען אן איהרעס איינערן זאָנע וואַלטיג, דאס זיא זיך פּאַללשטאַנדיג געלאַהט פּיהלעט, אונפּאַהניג איינער קאָפּעליכען בעזענענג אונפּאַהניג אױך נור וואָרט הערפּאַרצוברינגען, איהרע ליפּטען צוקטען איינהימליך, ... איינע פּאסט שטאַרעט שטיללע העררשטע אױס צױטער. "אונד ווארום דאָרף מאַן דאך הייטע נאכט קױנע פּלייש-שפּייזען געניעסען? (פּראַנטע רה ל נייערדינגס בלאַס, אום דאס געשפּאַך ווייערע אן פּלוס צו בינגען) דיא פּיאַנטען מיך, הערר ראבבי, ווער דען דינען פֿערבאַטען אַבער זיא האַלטען אַלאך דען גענוס פּאן פּלייש-שפּייזען אױך אן דער ערסטען, "שבח" פֿיר שטאַטס-פּאַסאַן נון קאנן אױך איהנען בעזיכען, דאס דינע טהאַטסאַלליך דען דאך פֿערבאַטען אױס! זא לאנגע אױך דענקע, האַטטען וויר איסטער אס ערסטען, "שבח, אבער" נור מילך, פּישע אונד באקוועיס!"

פּאָליטישע פּאַרטייען.

דיא עבען דאהער דיא פֿעלארטישען אױסלענגען דער נעכטע נאָסטעס ווירד אונזערע שױבליסטען גענוצען. נעכטע הערירערען הייטען, יעדער דער האַטווייזע ראבבינער אױס דער אלטען צױט דעהט דינען נעכטע עבען פּאן איינער אַנדערען וויסע אן! ... איינע טעפּער פּאַרע אבערפּלאַן דאס אנטלישן דער פּאַטמען לא ה, אַלס זיא אױס דעם מונדע איהרעס זאָהנעס זאָלך אונזידישע, נאָסטעלאַטעלליכע אױסערע- נען פֿערנאָרס, זיא וואָללטע שפּיעקען; זיא וואָללטע פּאן איהרעס זעצעלאַטישפּרינגען, אום דעם אַנדערנינגען זאָהנע איינע מיטטעלליכע טאהונג אונדזידישען צו אפּטען, דאך דיא מיטטעלליכען געפֿיהלע אונד דאס דעליקאטע דעוואַס- וויין טאכטען אונד קאָנסעטען אן איהרעס איינערן זאָנע וואַלטיג, דאס זיא זיך פּאַללשטאַנדיג געלאַהט פּיהלעט, אונפּאַהניג איינער קאָפּעליכען בעזענענג אונפּאַהניג אױך נור וואָרט הערפּאַרצוברינגען, איהרע ליפּטען צוקטען איינהימליך, ... איינע פּאסט שטאַרעט שטיללע העררשטע אױס צױטער. "אונד ווארום דאָרף מאַן דאך הייטע נאכט קױנע פּלייש-שפּייזען געניעסען? (פּראַנטע רה ל נייערדינגס בלאַס, אום דאס געשפּאַך ווייערע אן פּלוס צו בינגען) דיא פּיאַנטען מיך, הערר ראבבי, ווער דען דינען פֿערבאַטען אַבער זיא האַלטען אַלאך דען גענוס פּאן פּלייש-שפּייזען אױך אן דער ערסטען, "שבח" פֿיר שטאַטס-פּאַסאַן נון קאנן אױך איהנען בעזיכען, דאס דינע טהאַטסאַלליך דען דאך פֿערבאַטען אױס! זא לאנגע אױך דענקע, האַטטען וויר איסטער אס ערסטען, "שבח, אבער" נור מילך, פּישע אונד באקוועיס!"

פּאָליטישע פּאַרטייען.

דיא עבען דאהער דיא פֿעלארטישען אױסלענגען דער נעכטע נאָסטעס ווירד אונזערע שױבליסטען גענוצען. נעכטע הערירערען הייטען, יעדער דער האַטווייזע ראבבינער אױס דער אלטען צױט דעהט דינען נעכטע עבען פּאן איינער אַנדערען וויסע אן! ... איינע טעפּער פּאַרע אבערפּלאַן דאס אנטלישן דער פּאַטמען לא ה, אַלס זיא אױס דעם מונדע איהרעס זאָהנעס זאָלך אונזידישע, נאָסטעלאַטעלליכע אױסערע- נען פֿערנאָרס, זיא וואָללטע שפּיעקען; זיא וואָללטע פּאן איהרעס זעצעלאַטישפּרינגען, אום דעם אַנדערנינגען זאָהנע איינע מיטטעלליכע טאהונג אונדזידישען צו אפּטען, דאך דיא מיטטעלליכען געפֿיהלע אונד דאס דעליקאטע דעוואַס- וויין טאכטען אונד קאָנסעטען אן איהרעס איינערן זאָנע וואַלטיג, דאס זיא זיך פּאַללשטאַנדיג געלאַהט פּיהלעט, אונפּאַהניג איינער קאָפּעליכען בעזענענג אונפּאַהניג אױך נור וואָרט הערפּאַרצוברינגען, איהרע ליפּטען צוקטען איינהימליך, ... איינע פּאסט שטאַרעט שטיללע העררשטע אױס צױטער. "אונד ווארום דאָרף מאַן דאך הייטע נאכט קױנע פּלייש-שפּייזען געניעסען? (פּראַנטע רה ל נייערדינגס בלאַס, אום דאס געשפּאַך ווייערע אן פּלוס צו בינגען) דיא פּיאַנטען מיך, הערר ראבבי, ווער דען דינען פֿערבאַטען אַבער זיא האַלטען אַלאך דען גענוס פּאן פּלייש-שפּייזען אױך אן דער ערסטען, "שבח" פֿיר שטאַטס-פּאַסאַן נון קאנן אױך איהנען בעזיכען, דאס דינע טהאַטסאַלליך דען דאך פֿערבאַטען אױס! זא לאנגע אױך דענקע, האַטטען וויר איסטער אס ערסטען, "שבח, אבער" נור מילך, פּישע אונד באקוועיס!"